

Svämskog i Härlöv/Furen



Ekprojekt
Naturskyddsföreningen i Alvesta
Länsförbundet i Kronoberg
Sammanställd av Per Darell 2024
Foto Per Darell

Inledning

Alvesta naturskyddsförening genomför ett pilotprojekt om förekomst av biologiskt värdefulla ädellövsbestånd i Alvesta kommun. Projektet sponsras av Naturskyddsföreningen i Kronoberg. Inventerare i Lekaryd har varit Sonja Darell, Per Darell och Carolina Mortlock.

Ännu på 1700-talet var stora delar av Kronoberg täckt av lövskogar främst med ek och bok. Idag utgör ädellövskog 1% av svenska skogsmarken. Ädellövskog är en av världens mest hotade miljöer då man räknar med att endast 0,2% återstår av de ursprungliga ädellövsskogarna i Centraleuropa. Sverige har en ovanligt stor andel av Europas jätteträd, framför allt grova ekar. Vi har på så vis ett särskilt ansvar för eken och dess innevånare. Fram till 1800-talets mitt var gamla ekar vanliga, men fram till 1940-talet avverkades hundratusentals äldre ekar. Därför finns ett stort åldersglapp mellan de äldsta ekarna och yngre generationer. Det är först när ädellövträden blir i 200-250 år som de har förutsättningar för en rikare mångfald. Äldre ekar kan vara hem för över 1000 olika arter. Eken är det viktigaste trädslaget för artbevarande i Sydsverige. Vi är emellertid också intresserade av övrigt ädellöv och hassel. Skogslind och skogslönn är viktiga då alm och ask har drabbats av invasiva svampangrepp.

Vårt fokus är ekar och de växter och djur som är knutna till ek. Vi inventerar inte bara grova naturvärdesträd utan vi vill också ha en helhetsbild av beståndets åldersfördelning, förutsättning för efterträdare och omgivningens påverkan. Då eken är ett solälskande träd bedömer vi också igenväxning runt trädet.

Vi inventerar inte bara grova naturvärdesträd utan vi vill också ha en helhetsbild av beståndets åldersfördelning, förutsättning för efterträdare och omgivningens påverkan. Då eken är ett solälskande träd bedömer vi också igenväxning runt trädet.

Metod

Följande faktorer noterades:

Omkretsen för träd över 30 cm mättes, på 1,3 meters höjd.

Storlekarna klassades i grupperna >314, 314-240, 240-100, <100 cm.

Olika karaktärer antecknades såsom vitalitet, spärrgrenighet, död ved, hålrum, savflöde, mulm och miljön under och runt träden. Åtgärdsbehov noterades. Intressanta arter på träden antecknades. Vi har registrerat alla våra data på Artportalen.

Vi räknar träd med omkrets över 314 cm som jätteträd och träd över 240 cm i omkrets och alla hålträd som naturvårdsträd.

Resultat

Funna naturvårdsintressanta arter.

Rödlistade arter och signalarter. EN=starkt hotad, NT=nära hotad, S=signalart enligt Skogsstyrelsen.

Däggdjur: utter (NT)

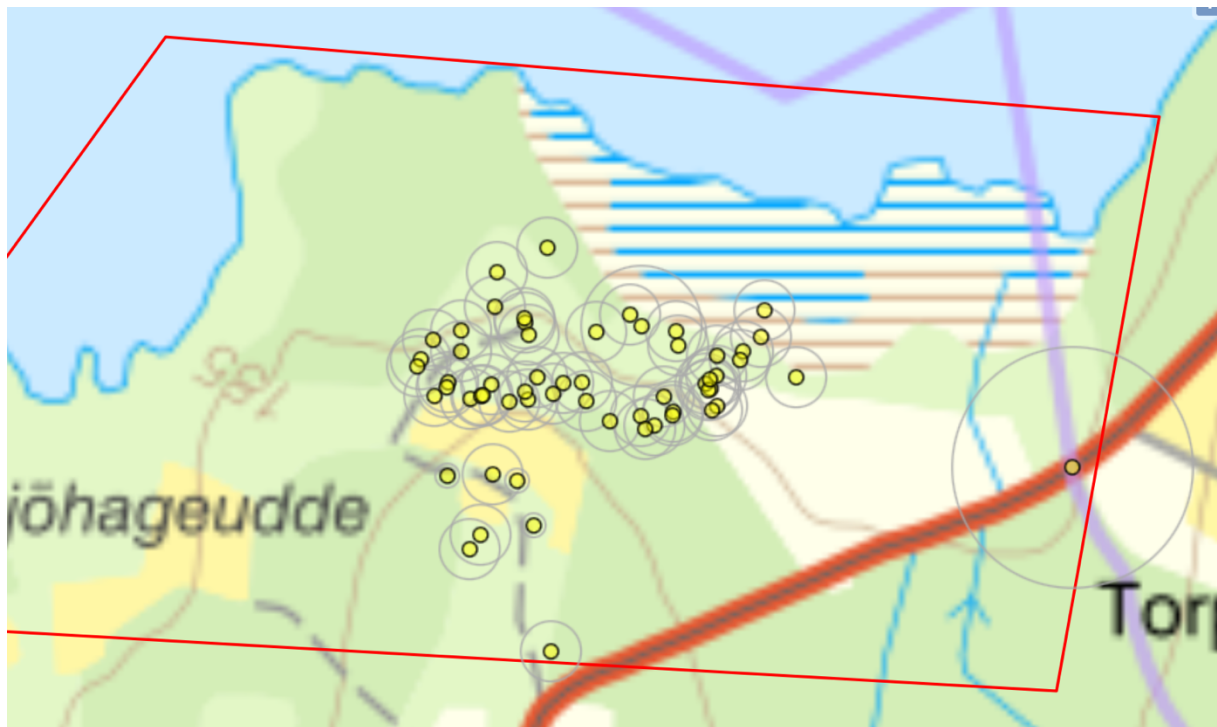
Kräldjur: skogsödlå

Fåglar: mindre hackspett (NT), gröngöling (S), spillkråka (NT), kungsfågel, skogsduva och sävsparv (NT), duvhök (NT)

Kärlväxter: skogslind (S)

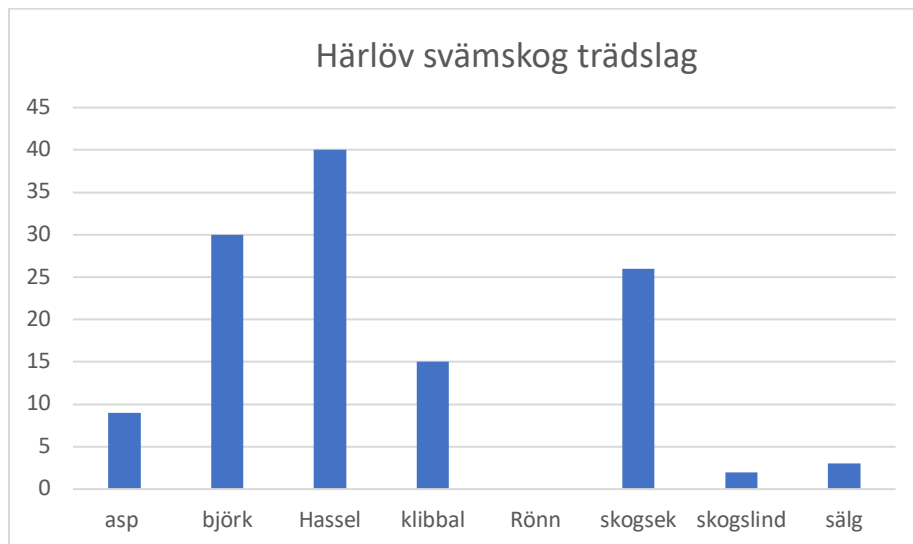
Svamp: kantarellmussling (S)

Mossa: fällmossa (S)

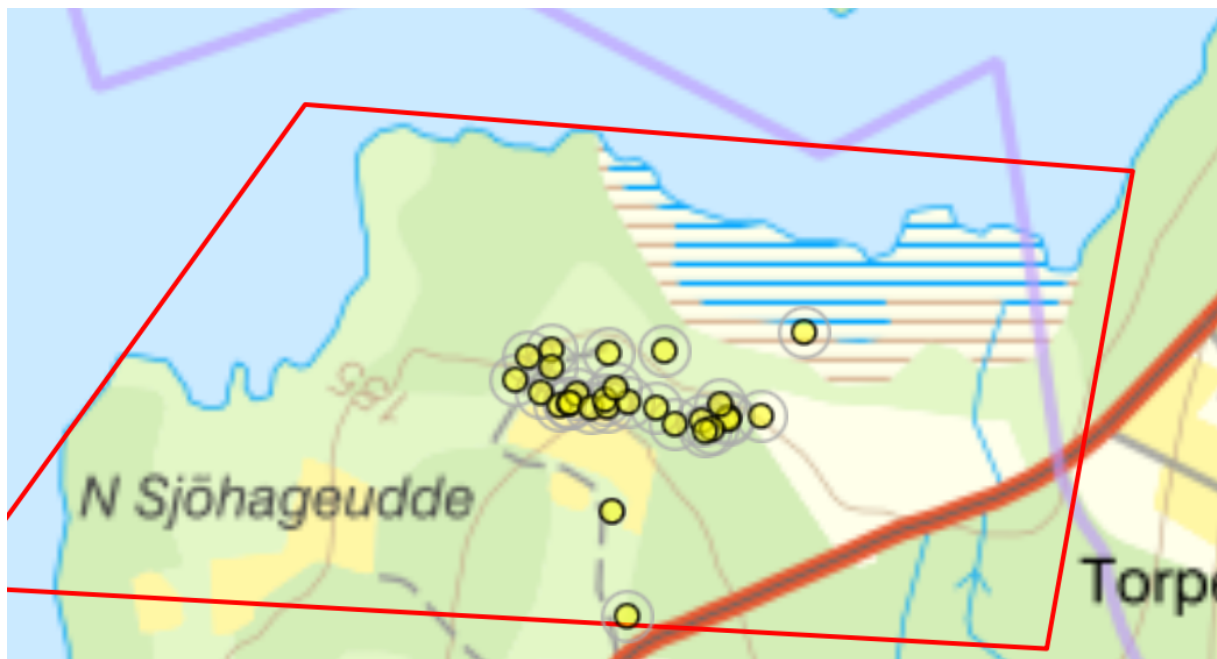


Inrapporterade fynd Furens strand vid Härlöv

Trädslagsfördelning



Obs ett begränsat antal träd är mätta. Björk och hassel är uppskattat värde

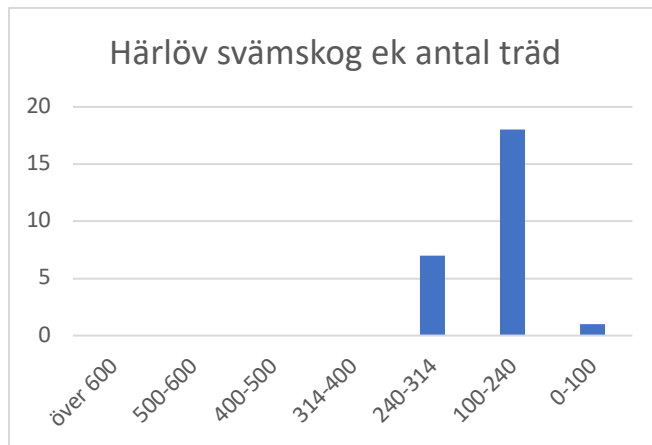


Skogsek



Ekföryngring i svämskogen

Största ekarna är 306 cm, 304 cm, 280 cm, 263 cm. 252 cm, totalt 26 ekar mättes.



Övriga trädslag i svämskogen är klibbal, gråvide, asp, hassel, skogsek, enstaka skogslind, sälg och björk



Grova aspar med omkrets 225 cm, 220 cm, 215 cm, 210 cm, 198 cm, 189 cm och 183 cm.



Klibbal är inte så grova. De största var 199 cm, 170 cm, 147 cm.
Klibbalar dör ofta unga.

Björk



Björklåga med fnösketicka.
Största björken var 207 cm.

Hassel

På flera ställen var hassel mycket talrik. Hasslarna mättes regel inte. Hasseln var i regel inte så grova.



Skogslind, skogslönn förekom knappast alls. En större lind påträffades. På några ställen riklig lindföryngring.

Sälg



